

Tavastkengän kyläsuunnitelma

2024–2028

Tavastkengän Maa- ja kotitalousseura ry

2023

SISÄLTÖ

1	TAVASTKENGÄN KYLÄ	3
1.1	Historia.....	3
1.2	Nykytila	5
1.3	Kyläyhdistys.....	6
2	KYLÄSUUNNITELMAN TEKEMINEN	8
2.1	Ensimmäinen kyläilta 2.2.2023	8
2.2	Toinen kyläilta 12.4.2023	8
2.3	Kolmas kyläilta 13.4.2023	9
2.4	Avoimet kylät -päivä osana kyläsuunnitelman tekoa.....	10
2.5	Kyläkysely kesällä 2023.....	12
3	TAVASTKENKÄ KYSELYYN VASTANNEIDEN SILMIN	15
3.1	Vahvuudet.....	15
3.2	Heikkoudet.....	16
3.3	Uhkat	17
3.4	Mahdollisuudet.....	19
3.5	Millaisia palveluita kylälle kaivataan?.....	20
3.6	Millaista toimintaa toivotaan kylälle?	20
3.7	Millaisia tapahtumia kylälle toivotaan?	21
3.8	Millaisia hankkeita kylälle tarvitaan?	21
3.9	Kyläyhdistyksen ilmoituskanavat	22
3.10	Vapaa sana.....	23
4	YHTENÄINEN JA YHTEISÖLLINEN TAVASTKENKÄ 2024-2028.....	25
5	LOPPUSANAT	31

1 TAVASTKENGÄN KYLÄ

Tavastkenkä on noin 300 asukkaan kylä Pyhännän kunnassa Pohjois-Pohjanmaan kaakkoiskulmassa, Kainuun ja Pohjois-Savon rajalla. Kylästä löytyy maantieteellisiä ja kulttuurisia kaisista kolmesta maakunnasta. Tavastkengän luonto on hyvin monipuolinen, kylästä löytyy niin harjuja, mäkiä, jokia, järviä, soita kuin lampiakin.

1.1 Historia

Vanhimmat asutuksen merkit Tavastkengällä ovat kivikaudelta, noin 9000 vuoden takaa. Kivikauden asutus sijoittui nykyisen Siikajoen laakson muodostaman lahden ympärille. Tavastkengältä on löytynyt useita kivikautisia asuinpaikkoja ja yli 60 kiviesinettä.

Rautakaudella (500 eKr. – 1300 jKr.) Tavastkengän seudulla asui metsäsaamelaisia, joista on jäänyt jälkiä varsinkin kylän paikannimistöön. Kylän nimikin lienee saamelaisperäinen. Metsäsaamelaisten elinkeinoina olivat metsästys ja kalastus. Tärkein saalieläin oli metsäpeura, jota pyydettiin pyyntikuopilla. Peuran pyynnistä jäänteenä on yli 100 pyyntikuopan järjestelmä kylän kaakkoislaidalla.

Ensimmäiset kirjalliset tiedot Tavastkengän asukkaista ovat 1560-luvulta. Vuonna 1566 veroluetteloihin kirjattiin Jussi Rautaparta, Pekka Heiskanen ja Olli Kärkkäinen ja seuraavana vuonna Pekka Havana. Kylännimi merkittiin veroluetteloihin ensimmäisen kerran vuonna 1572 muodossa *Tauasth känghämäki*. Suurin osa 1500-luvun asukkaista oli peräisin Savosta mutta muutamat Karjalasta asti. 1600-luvulla kylään saapui uusia sukuja: Hyvöset, Laakot, Leiviskät, Moisat, Makkoset ja Pellikat. Heidän jälkeläisiään asuu kylällä nykyäänkin.

1600- ja 1700-luvulla tavastkenkästen pääelinkeinona oli tervan polttaminen suurissa tervahaudoissa. Terva vietiin rekikelien aikaan Ouluun tai Raaheen, jossa se myytiin. Saadulla rahalla maksettiin verot ja ostettiin viljaa ja muuta tarpeellista tavaraa.

1800-luvun lopulla moni asia alkoi kehittyä nopeasti. Kylän väkiluku kasvoi 200:sta 700:aan. Tiloilla alettiin panostaa enemmän maatalouteen, erityisesti karjanhoitoon. Maidosta tehtiin kotona voita, jota vietiin myytäväksi kaupunkeihin. Tervanpoltto metsissä loppui, mutta puille tuli uutta käyttöä, kun niitä tarvittiin metsäteollisuudelle. Miehet sahasivat talvet puita

metsissä ja ajoivat hevosilla jokien rannoille. Kevättulvien aikaan tukit uitettiin Siikajokea pitkin rannikolle, jossa suuret sahat toimivat.

1900-luvun alussa Tavastkengällä oli noin 700 asukasta eli noin puolet Pyhännän kunnan asukkaista. Ensimmäinen koulu perustettiin Tavastkengälle vuonna 1898, ensimmäinen yksityinen kauppa 1899, oma osuuskauppa 1912 ja osuuskassa 1917.

Toisen maailmansodan jälkeen alkoi vilkkaan rakentamisen kausi. Tavastkenkä pysyi kunnan suurimpana kylänä. 1950-luvulla kylällä oli 1100 asukasta, kaksi koulua, joissa oli lähes 220 oppilasta, viisi kauppaa, kaksi pankkia, postikonttori, apteekki ja kahvila. Aina 1950-luvulle asti käytännössä kaikki kyläläiset saivat elantonsa maataloudesta ja metsätöistä. Kun traktorit ja muut koneet alkoivat helpottaa työntekoa, ei työpaikkoja enää riittänyt kaikille kuten aiemmin. Varsinkin nuoret alkoivat muuttaa pois ja kylän väkiluku tippui nopeasti. Kuntatasaalla väestökato saatiin pysäytettyä 1960-luvulla käynnistyneen teollistumisen myötä, mutta väestö alkoi keskittyä Pyhännän kirkonkylään ja sivukylät kutistuivat. Tämä kehitys on sittemmin jatkunut, välillä kiihtyen ja välillä hidastuen.

Tavastkengän keskikylää ilmakuvasa kesäkuussa 2018. Etualalla Kurkelanjärvi. Kuvannut Jari Kurkela.

1.2 Nykytila

Tilastokeskuksen tiedon mukaan Tavastkengällä (postinumero 92910-alueella) asui vuonna 2021 yhteensä 289 henkeä, joista naisia oli 41,5 % ja miehiä 58,5 %. Kotitalouksia kylällä oli vuonna 2021 yhteensä 115 kpl. Kylällä asuvien keski-ikä oli 44 vuotta. Ikäluokittain väestö jakaantui siten, että lasten ja nuorten osuus oli noin 15 % (koko maassa 13 %), työikäisen väestön 64 % (57 %) ja eläkeläisten 21 % (27 %). Tavastkengän väestörakenne on siis hieman parempi kuin koko maassa keskimäärin.

Lähde: Tilastokeskus	vuonna 2021
asukkaita yhteensä	289
naisia	120 (41,5 %)
miehiä	169 (58,5 %)
asukkaiden keski-ikä	44 vuotta
0–15-vuotiaita	44 (15,22 %)
16–64-vuotiaita	184 (63,67 %)
Yli 65-vuotiaita	61 (21,11 %)

Taulukko 1 Tilastotietoa Tavastkengästä

Tilastokeskuksen 2020 vuoden tilaston mukaan kylällä oli 36 maa- ja metsätalouden työpaikkaa. Kotieläintilojen (nautakarja, hevoset) lisäksi kylältä löytyy eri kasveihin erikoistuneita kasvinviljelytila. Lisäksi kylällä on mm. koneurakointiyrityksiä, hirsiveistämö, hierojia, henkilöstövuokrausyritys sekä taksipalveluyritys. Kylällä asuu myös henkilöitä, joilla on yritystoimintaa kylän ulkopuolella.

Tavastkengältä löytyy jonkin verran harrastusmahdollisuuksia. Kansalaisopiston järjestämänä kylällä kokoontutaan viikoittain taiteen perusopetuksen pariin sekä jumppaamaan ja tekemään käsitöitä. Seuran ylläpitämä kuntosali löytyy vanhan koulun alakerrasta. Valaistu hiihtolatu ja jääkiekkokaukalo ovat kunnan ylläpitämiä harrastuspaikkoja.

Kylällä ja sen lähialueilla on kirjoittamishetkellä (lokakuu 2023) menossa mm. seuraavia kyläläisiä koskettavia hankkeita.

- Siikajoen latvaosien uittoperattujen koskien ennallistaminen – hanke on saanut rahoituksen ja koskien kunnostaminen on alkanut syksyllä 2023. Hankkeen toteuttajana on Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kehittämiskeskus.
- Pyhännän kunta on valmistellut Tavastkengän osayleiskaavaa (kyläkaava). Syyslokakuussa 2023 se on luonnoksena ollut yleisesti nähtävillä kunnantalolla ja kunnan www-sivuilla.
- Pyöriännevan alueelle ollaan suunnittelemassa tuulivoima-aluetta. Hankkeesta vastaa Winda Energy Oy.
- Tavastkengän maa- ja kotitalousseuran seuraavana hankkeena on kylätalon katon kunnostusremontti. Sitä varten Suomen kotiseutuliitto on myöntänyt 22 700 euron avustuksen. Kattoremontti on suunniteltu tehtäväksi vuonna 2024.

1.3 Kyläyhdistys

Kyläyhdistyksenä toimii Pro Agria-järjestöön kuuluva Tavastkengän maa- ja kotitalousseura. Sen edeltäjä, Tavastkengän maamiesseura, perustettiin vuonna 1921, joten kylällä on ollut

kyläyhdistystoimintaa jo yli 100 vuotta. Kyläyhdistyksen päätoimintaan kuuluu erilaiset kulttuuri- ja vapaa-ajan tapahtumat kylällä. Tapahtumia pyritään järjestämään kerran kuussa. Lisäksi yhdistys ylläpitää kylätaloa, jota se myös vuokraa ulkopuoliseen käyttöön.

Tavastkengän kylätalo kesäkuussa 2023. Kuvannut Matti Leiviskä.

Vuonna 2007 alkanut kylähistoriahanke antoi mahdollisuuden kylän systemaattiselle kehittämiselle ja yhteisvoimalla saatiin koottua tietoa kylästä yhteensä kolmen kirjan edestä. Kyläyhdistys on ollut aktiivisena toimijana maisemanhoitotyössä, ja siitä hyvänä esimerkkinä on Ala-Kurkelan rantalaidun, jolla on laidunnettu eläimiä jo vuodesta 2014. Kesällä 2023 uusiksi maisemanhoitokohteiksi otettiin Pyhännänjoen ja Myllykosken rantalaitumet.

Vuonna 2023 yhdistyksen johtokunnan puheenjohtajana toimii Matti Leiviskä. Seuran sihteerinä toimii Tiina Mikkonen ja rahastonhoitajana Elli Moilanen. Tiedostuksesta vastaa Jere Kangasmäki ja kylätalon isännöitsijänä Arto Mikkonen. Johtokuntaan kuuluvat Anja Haataja (varapuheenjohtaja), Elli Moilanen, Jere Kangasmäki, Aino Leiviskä, Reima Leiviskä, Saila Leiviskä, Milja Leiviskä ja Jarkko Viio.

Vuosittaisen toimintasuunnitelman lisäksi kyläyhdistys pitää yllä kolmivuotissuunnitelmaa aina seuraaville tuleville kolmelle vuodelle. Toimintasuunnitelma ja kolmivuotissuunnitelma hyväksytään seuran yleisessä syyskokouksessa. Lisäksi vuosina 2010 ja 2015 on järjestetty kyläläisille kyläkysely, jonka avulla on saatu selville ajatuksia kylän kehittämiseksi. Aiemmat kyläsuunnitelmat on tehty vuosina 1981, 2004 ja 2017.

Edellisessä, vuosille 2017–2020 laaditussa kyläsuunnitelmassa esitettiin kolme laajempaa tavoitetta kylän kehittämiseksi:

1. Kyläläisten palveluiden ja harrastusmahdollisuuksien turvaaminen ja parantaminen
2. Kylän tontti- ja asuntotarjonnan lisääminen
3. Uusien asukkaiden saaminen kylälle

Näihin tavoitteisiin on pyritty eri tavoin vastaamaan ja osin onnistuttukin. Suunnitelmassa nostettiin kolme tärkeimmäksi kehittämishankkeeksi Tavastkengän koulukiinteistön kehittäminen, Kurkelanjärven ja sen ympäristön kehittäminen virkistyskäyttöön ja Törmäsenjoen Myllykosken kunnostaminen. Hankkeista ensimmäinen ja kolmas ovat toteutuneet, mutta keskimäinen on vielä toteuttamatta.

Törmäsenjoen Myllykoskea kunnostuksen jälkeen lokakuussa 2022. Kuvannut Matti Leiviskä.

2 KYLÄSUUNNITELMAN TEKEMINEN

Vuonna 2022 johtokunnassa keskusteltiin uuden kyläsuunnitelman tekemisestä. Suunnitelman tekemistä varten päätettiin ensin ottaa yhteyttä Oulun Ammattikorkeakouluun, mutta koska tekijää ei sitä kautta löytynyt, valittiin kyläsuunnitelmaa tekemään Tiina Mikkonen ja Aino Leiviskä. Alkuvuonna 2023 johtokunnassa käytyjen keskustelujen jälkeen päätettiin pyytää kylälle vierailemaan Valtakunnan virallinen XVI kylähullu Anita Sievänen. Ajatuksena oli herättää keskustelua suunnitelman tekemisestä sekä saada ideoita toteuttamiseen.

2.1 Ensimmäinen kyläilta 2.2.2023

Kyläsuunnitelma aloitettiin helmikuussa 2023 ensimmäisellä kyläillalla. Ensimmäistä kyläiltaa tuli vetämään virallinen XVI kylähullu Anita Sievänen Pohjois-lin kyläyhdistyksestä. Kyläillalla oli mukana noin 12 henkilöä. Kyläillalla Anita esitteli kyläsuunnitelmaprosessin ja hän käytti esimerkkinä Pohjois-lin kyläyhdistyksen kyläsuunnitelmia. Kyläillalla tehtiin SWOT-analyysi kylästä eli jokainen sai miettiä kylän nykytilannetta ja tulevaisuutta.

Huhtikuussa 2023 järjestettiin kaksi kyläiltaa. Kohderyhmiksi valikoituivat nuoret ja maahanmuuttajat. Kyläiltojen tarkoitus oli saada näiden ryhmien äänet kuluviin kylän yhteisissä asioissa. Kyläiltojen vastaanotto oli positiivinen ja osallistujat toivoivat, että kyläiltoja olisi useammin.

2.2 Toinen kyläilta 12.4.2023

Maahanmuuttajille kohdennetussa kyläillalla oli paikalla yhteensä 6 henkilöä. Lisäksi Kaisaleena Yrjänä oli mukana tulkkina ja ohjaamassa keskustelua.

Kyläillan alussa Aino Leiviskä ja Tiina Mikkonen esittäytyivät ja kertoivat illan tavoitteista. Lisäksi kyläyhdistyksen toimintaa esiteltiin lyhyesti. Illan ohjelmassa oli keskustella ryhmänä työpajatyypillisesti pöydälle aseteltujen kysymysten mukaisesti. Heiltä kysyttiin, millaista toimintaa toivoisivat kylällä järjestettävän, ja olisivatko he kiinnostuneita osallistumaan mukaan kyläyhdistyksen toimintaan. Lisäksi keskusteltiin heidän erityistaidoistansa, joita he haluaisivat tuoda esille sekä siitä, että millä tavalla he haluaisivat tuoda omaa kulttuuriaan mukaan kylän yhteiseen toimintaan.

Maahanmuuttajat toivoivat mm. seuraavanlaisia tapahtumia järjestettäväksi:

- Mansikanpoimintakilpailu
- Suunnistus
- Karaoke
- Kesällä disko
- Yhdessä kalastusta
- Kilpailuja
- Kielikahvila
- Lasten tapahtuma

He kertoivat myös, että osallistuisivat mielellään mukaan tapahtumien järjestämiseen.

2.3 Kolmas kyläilta 13.4.2023

Nuorille järjestettiin oma kyläilta torstaina 13.4.2023. Tarjoiltiin kahvia, mehua, limsaa ja pit-saa. Paikalla oli 20 nuorta. Aluksi esiteltiin illan ohjelma ja pidettiin lämmittelynä Kahoot-peli, jossa kysyttiin Tavastkenkään liittyviä kysymyksiä. Lisäksi Pyhännän nuorisovaltuuston puheenjohtaja Vilma Haataja kertoi nuorisovaltuuston toiminnasta.

Ilta toteutettiin samalla tavalla kuin maahanmuuttajien ilta. Salissa oli pöydillä kysymyksiä, joihin pyydettiin vastauksia papereille tai muistilapuille. Neuvottiin kiertämään pöydissä, keskustelemaan kaverin kanssa tai mietiskelemään yksin. Nuoret lähtivät aktiivisesti kiertämään ja keskustelemaan kysymysten tiimoilta. Jokaiseen kysymykseen vastauksia tuli useita ja lisäksi asioiden ympärillä käytiin monenlaisia keskusteluja. Oli havaittavissa, että nuorilla heräsi ajatuksia ja tuli myös kysymyksiä erilaisiin aktiviteetteihin liittyen.

Nuorten mielestä unelmien kylä on eloisa ja vireä kylä, jonka asukkaat voivat vierailta toisten luona ilman aikatauluja. Unelmien kylällä on tekemistä ja harrastusmahdollisuuksia, hyviä metsästysmaita sekä puhdasta luontoa. Unelmien kylällä voisi olla kauppa tai kioski. Oltiin sitä mieltä, että Tavastkenkä voisi olla unelmien kylä.

Nuorten mielestä Tavastkengällä on kaunis luonto ja kivat maisemat. Kylällä on mukava asua, koska kylän koetaan olevan yhteisöllinen ja kaikki ovat tuttuja keskenään. Kylällä on oma porukka ja mukavia tyyppejä. Harrastuksista nuoret nostivat esille, että kylällä voi

pelata jääkiekkoa, pääsee metsästämään ja kalastamaan. Aiemmin pidetyistä kyläpäivistä on tykätty kovasti. Kyläpäiviä toivottiin uudelleen järjestettäväksi pian.

Kysymyksen ”mitä haluaisit muuttaa meidän kylässämme?” nousi ylivoimaisesti esille tarve ja toive saada tiet kuntoon. Nuoret haluaisivat lisäksi lisää makkaranpaistopaikkoja ja uusia luontopolkuja sekä lenkkeilyreittejä. Yleinen toive oli saada enemmän tapahtumia ja kuntoilupaikkoja.

Nuorten illassa yhdellä pöydällä oli kartta, johon sai merkitä paikan, joka on esimerkiksi lempipaikka; jossa on kaunis maisema tai joka olisi hyvä rakennuskohde. Karttaan merkittiin koulun kaukalo, urheilukentän kota, Selkälä, Autiomäki, Kivelä, Myllykoski, Peltola, Pöytäniitynkolo ja Kivimaankangas erillisellä kommentilla ”hieno mäki”.

Nuorten toiveita kylällä järjestettävään toimintaan:

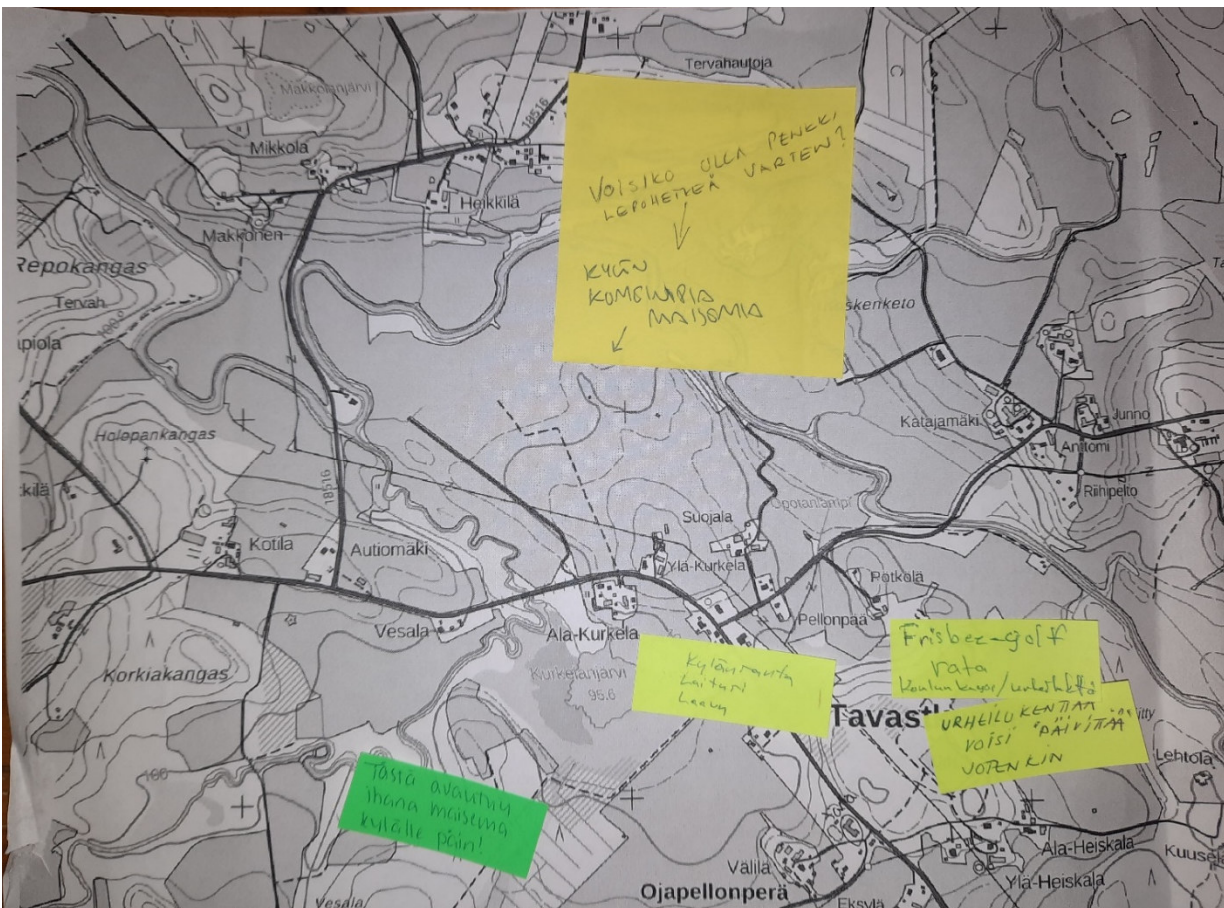
- kyläpäivät mainittiin 9 vastauksessa
- lautapeli-ilta löytyi 5 vastauksessa
- diskkoa toivoi muutama nuori
- frisbeegolfrata nousi esille 4 vastauksessa
- tietovisailta / biisikärpänen tms tapahtumaa toivottiin 4 vastauksessa
- crossirata kylälle – ajatuksen toi esille 2 henkilöä
- kuntolaitteet oli mainittu kahdessa lapussa
- yksittäisinä ajatuksina ja ideoina nousivat esille seuraavat kommentit: jäärata, kansallispukukurssi, käsityökurssit, jääkiekkokisat, lajikilpailuja, kulttuuritapahtumia, tivoli, kesäteatteri, luontopolkuja enemmän, kuntoportaat (koululle), kesällä voisi pitää semmoisen jalkapalloturnauksen tai kerhon
- ja toivottiin järjestettäväksi lisää tällaisia nuorten juttuja!

2.4 Avoimet kylät -päivä osana kyläsuunnitelman tekoa

Kyläseura järjesti perinteisen Avoimet kylät -päivän lauantaina 10.6.2023. Tapahtumapäivänä rakennettiin rantalaitumia ja kylätalolla oli kahvion lisäksi mahdollista tutkailla Tavastkengän karttaa. Kartan äärellä heräsi keskusteluja mm. maisemallisesti arvokkaista paikoista ja

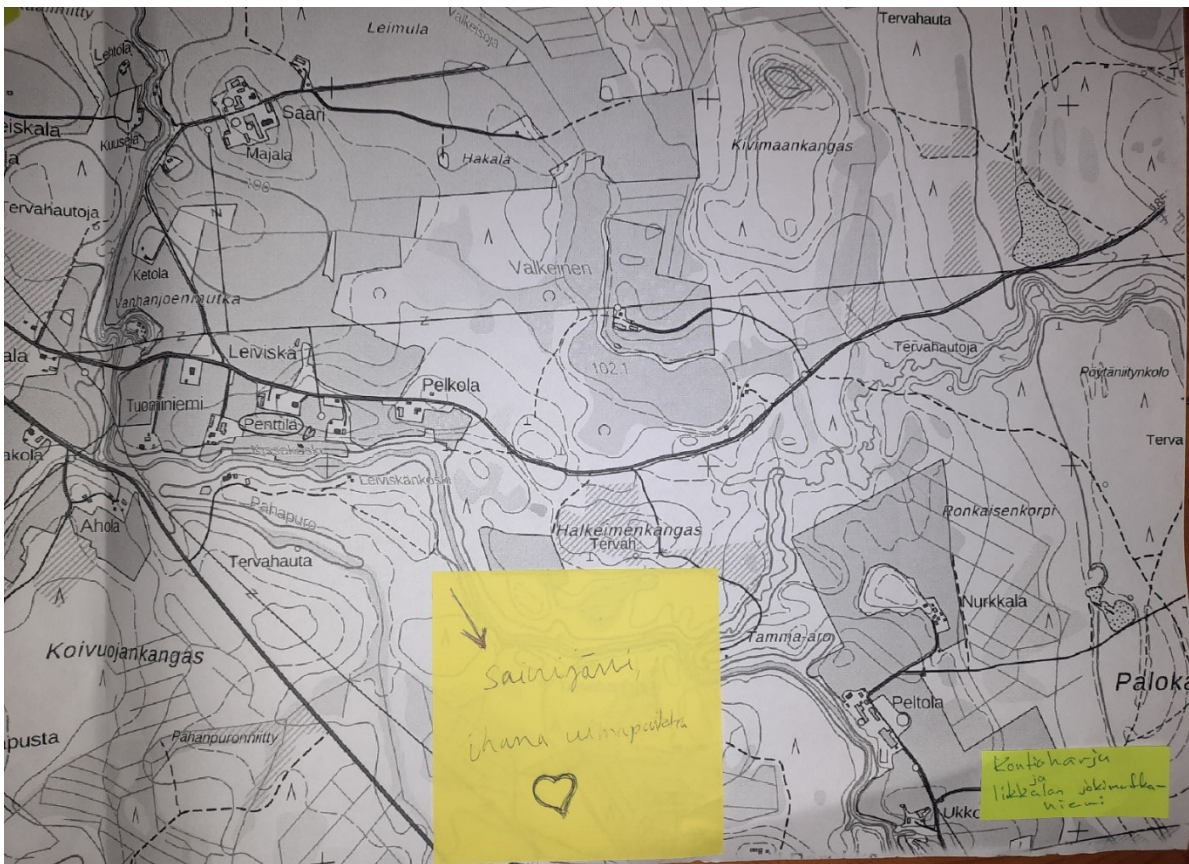
mukavista lenkkeilyreiteistä. Kyläläisiä pyydettiin merkitsemään karttaan paikkoja seuraavin perusteluin: lempipaikka, hyvä maisema, kehityskohde jne.

Kuva 1: Keskusteluissa nostettiin esille erilaiset kävelylenkit, mitä kyläläiset kulkevat. Suosikki tuntui olevan Autiomäki-Kilkala-Katajamäki-Keskikylä. Maisemaa kylälle päin kehuttiin ja sinne ehdotettiin lisättäväksi penkkiä maisemanihailua varten. Kurkelanjärven rantaan haluttaisiin laituria ja laavu. Selkämaankankaan kukkulan rinteiltä avautuu kiva maisema etelän suunnasta keskikylälle päin. Urheilukentän päivittäminen ja frisbee-golfrata nousivat esille myös päivän aikana.

Kuva 1 Kartalle merkityt kommentit keskikylältä

Sainijärvi ei valitettavasti kartalla näkynyt, mutta se merkittiin karttaan kommentilla "ihana uimapaikka" (kuva 2). Kontioharju ja likkalan jokimutkaniemi nostettiin kartan ulkopuolisista kohteista myös esille.

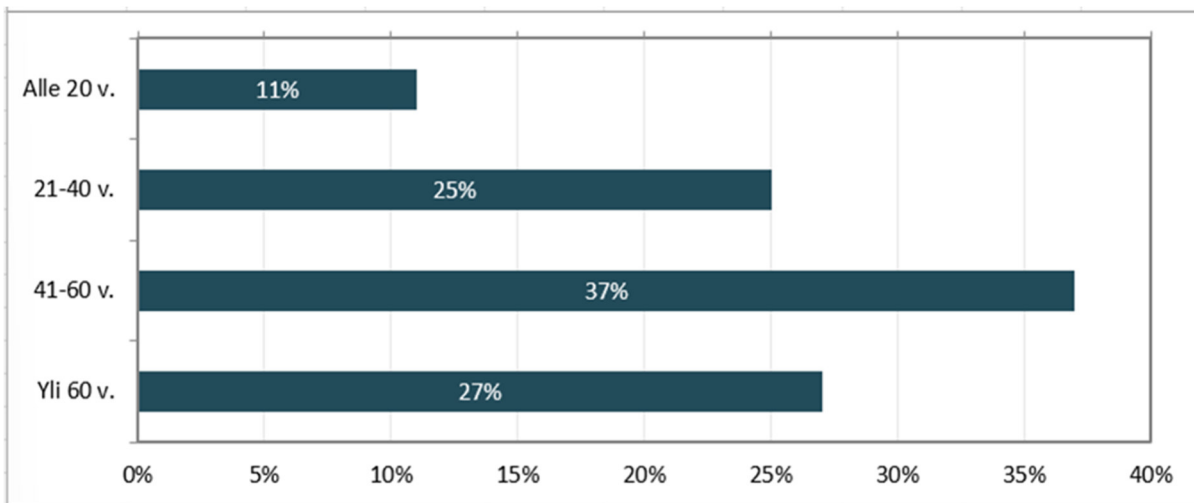

Kuva 2 Kaikki mainitut kohteet eivät olleet kartalla

2.5 Kyläkysely kesällä 2023

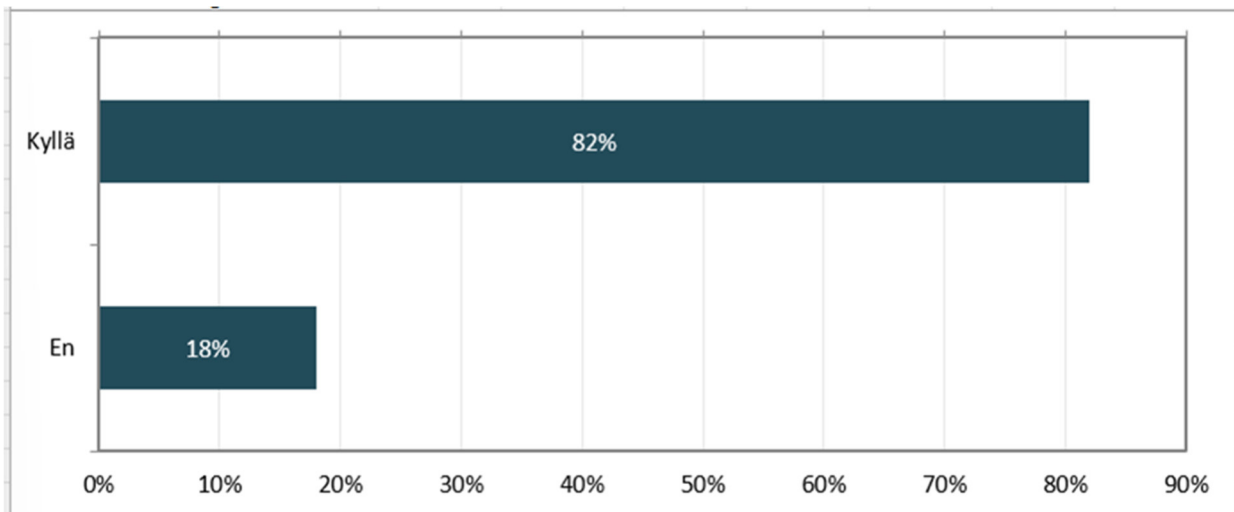
Kyläseuran johtokunta päätti keväällä 2023 järjestää kyläkyselyn, jota valmisteltiin kevään aikana. Kyselyyn oli mahdollista vastata 10.-30.6.2023 eli vastausaikaa oli 3 viikkoa. Kysely oli sähköinen Webropol-alustalla järjestetty kysely, johon pääsi vastaamaan annetun linkin kautta. Kyselyn avulla haluttiin kuulla kyläläisten ja kylän toiminnasta kiinnostuneiden ajatuksia kylästä ja sen tulevaisuudesta sekä saada ehdotuksia ideoita kylätoiminnan kehittämiseen ja kyläsuunnitelman tekemiseen. Kysely tavoitti yllättävän suuren määrän ihmisiä. Kyselyä avattiin vastaajien toimesta 207 kertaa. Kyselyyn vastasi yhteensä 45 henkilöä.

Kyselyn ensimmäisessä kysymyksessä kysyttiin vastaajan ikää. Kuvassa 3 näkyy, että vastaajien ikäjakauma oli odotetun tasainen. Vastaajista alle 20-vuotiaita oli 11 % ja yli 60-vuotiaita 27 %. 21–40-vuotiaita vastaajia oli 25 % ja 37 % vastaajista oli 41–60-vuotiaita.

Kuva 3 Vastaajien ikäjakauma (n=45)

Kyselyssä haluttiin tietää vastaajan suhde Tavastkenkään, ja siksi kysymyksessä numero 2. kysyttiin, että asuuko vastaaja Tavastkengällä. Vastaajista 82 % (37 kpl) asuu Tavastkengällä ja 18 % (8 kpl) ei asu Tavastkengällä. (Kuva 4)

Kuva 4 82 % vastaajista asuu Tavastkengällä (n=45).

Kysymykseen 3 pääsi vastaamaan ainoastaan henkilöt, jotka vastasivat asuvansa muualla kuin Tavastkengällä. Kysymyksessä kysyttiin halukkuutta muuttaa kylälle. Vastaajista 18 % (3) ei halua muuttaa kylälle. Syyksi kerrottiin mm., ettei ole töitä eikä muutenkaan mahdollista. Yksi vastaaja kertoi olevansa liian vanha asumaan kylällä.

Heistä 62 % (5) olisi halukkaita muuttamaan Tavastkengälle. Perusteita kylälle muuttamiseen:

- lähdetty nuorena ja nähty maailmaa, halu muuttaa takaisin

- tekee mieli muuttaa takaisin
- Tavastkenkä on paras paikka
- kylällä on tilaa.

3 TAVASTKENKÄ KYSELYYN VASTANNEIDEN SILMIN

Kyselyssä kysyttiin ajatuksia ja mielipiteitä kylän tämänhetkisiin vahvuuksiin ja heikkouksiin sekä tulevaisuuden uhkiin ja mahdollisuuksiin. Tässä luvussa 3 on kysymyksien 4–13. Vastaukset on jaoteltu teemoittain kysymyskohtaisesti. Esille on pyritty tuomaan mahdollisimman paljon vastauksia, osittain suorilla lainauksilla. *Kursivoidulla* kirjoitetut tekstit ovat suoria lainauksia kyselyn vastauksista.

Vastauksia tuli runsaasti ja niistä on havaittavissa selkeitä yhteneväisyyksiä, mutta toki myös eroavaisuuksia löytyy. Huomioi lukiessasi se, että toinen henkilö näkee vahvuudeksi sen, mikä on toisen mielestä heikkous. Samoin toinen näkemä uhka on toiselle mahdollisuus. Siitä syystä samat asiat ja teemat saattavat toistua vastakkaisten kysymysten vastauksissa.

3.1 Vahvuudet

Seuraavana vastauksia kyselyn kysymykseen numero 4: Mitkä ovat kylän vahvuudet tällä hetkellä? Vastauksissa toistui samoja teemoja, mutta kaikkein eniten vastauksissa mainittiin sana luonto. Lisäksi useita mainintoja tuli sanoille maisemat, rauha, yhteishenki ja aktiivisuus.

Aktiiviset asukkaat ja yhteishenki. Kyselyssä korostui todella monessa vastauksessa kyläläisten aktiivisuus ja kyläyhteisön hyvä yhteishenki. Tavastkengän me-henki on näkyvissä ja todettiin, että löytyy innokkaita kyläläisiä osallistumaan talkoisiin ja tapahtumiin. Koettiin, että ihmiset ovat mukavia ja ihania. Naapuriapua saa tarvittaessa.

Kylän sijainti, koko ja historia. Kylä on vastaajien mielestä sopivan matkan päässä Pyhännän keskustasta, josta löytyvät mm. koulu, päiväkotit, sote-palvelut sekä monen asukkaan työpaikat. Työmatka on juuri sopivan mittainen. Kylä on kooltaan sopiva ja siellä on hyvä ikärakenne. Tavastkengällä on muutaman vastaajan mielestä kiinnostava historia.

Kylän asukkaiden monimuotoisuus. Yhtenä kylän vahvuutena pidettiin sitä, että kylän elinvoima ei ole kiinni maatalouden suhdanteista, vaan asukkaiden toimeentulo tulee monesta lähteestä. Kylällä asuu monenlaisia ihmisiä; täällä asuu lapsiperheitä, työssäkäyviä ja eläkeläisiä. Erilaiset ammatit ja koulutustaustat ovat vahvuuksia nyt ja tulevaisuudessa.

Luonto ja maisema. Tavastkengällä on poikkeava maisema, paljon metsää ja rauhallista luontoa. Viljelysmaisena on yksi vahvuus. Naapureita ja taloja ei ole joka nurkalla, vaan on tilaa ja rauhaa. Halutessaan voi rakentaa oman kodin kauemmas naapureista. Kylä on kaunis ja ympäristö on hyvin hoidettu. Täältä löytyy uimarantoja, marja- ja kalapaikkoja. On perinne-maisemaa, ja täällä arvostetaan kulttuuriperinnettä. Meillä on täällä puhdas juomavesi ja puhdas ilma hengittää. Laajat erämaa-alueet lisäävät kylän viihtyvyyttä ja ulkoharrastusmahdollisuuksia.

Maa- ja metsätalous elinkeinona. Tavastkenkä on elinvoimainen, elävä ja kehittyvä kylä. Vahvuutena pidettiin asuttuja ja viljeltyjä tiloja sekä kunnossa pidettyjä ja hoidettuja metsätiloja. Maa- ja metsätalous on vielä näkyvä elinkeino kylällä. Maalaismaisemasta pidetään, pelloista ja laitumista ollaan ylpeitä.

Kunnan toiminta. Yhtenä kylän vahvuutena pidettiin sitä, että kylällä asuu kuntapäittäjiä. Lisäksi muutamassa kommentissa mainittiin, että on vahvuus, kun kylä on vapaa kaavoista eli asutaan kaava-alueen ulkopuolella.

Palvelut. Hyvät valokuituyhteydet ovat ehdoton vahvuus kylällä. Lisäksi oli nostettu esille valaistu pururata. Toimiva ja kaunis kylätalo mainittiin vahvuutena kolmessa vastauksessa.

3.2 Heikkoudet

Kysymykseen 6 kyselyn vastaaja sai kertoa ajatuksiaan kylän tämänhetkisistä heikkouksista. Muutama vastaaja ei osannut nostaa esille mitään yksittäistä asiaa, joka voisi olla kylän heikkous. *Tuuliteollisuuden uhka* koettiin eräässä vastauksessa kylän heikkoutena. Palveluiden puute ja teiden huono kunto nostettiin esille todella monessa kommentissa, mutta ylivoimaisesti eniten kommentteja tuli yhteishenkeen ja erimielisyyksiin liittyen. Niistä usea kirjoittaja olivat huolissaan.

Sijainti ja palvelut. Siinä missä joku näkyy kylän sijainnin vahvuutena, näkee toinen sen heikkoutena. Koettiin, että Pyhäntä ja Tavastkenkä ovat ”suhteellisen kaukana kaikesta”. Asioita pitää lähteä hoitamaan kauemmas, ja kaikilla on oltava auto tai muu keino kulkemiseen kylän ulkopuolelle. Muutetaan pois kylältä, lähemmäs palveluja. Lähipalvelut puuttuvat tai

ovat vajaita. Voisi olla oma kauppa tai kesäkahvila, sekä koulu, lasten päivähoito ja leikki-
paikkoja omalla kylällä. Jopa työpaikkojen puute nousi esille.

Teiden kunto. Teiden kunto koettiin useassa vastauksessa kylän heikkoudeksi. Siksi se on
syytä nostaa tässä omaksi kohdaksi. Teiden pintojen kunto, vuodenajan mukainen teiden
kunnossapito, sorateiden kuoppaisuus nousivat esille monta kertaa. Autoja ja renkaima rikkou-
tuu epäkunnossa olevilla teillä ja joku miettii poismuuttamista sen vuoksi.

Puuttuvat harrastusmahdollisuudet. Muutamassa vastauksessa kommentoitiin harrastus-
mahdollisuuksien hiipumisesta. Esimerkiksi hiihto- ja kelkkailureittien vähyys koetaan kylän
heikkoutena. Kommentteja tuli myös pururadan ja hiekkakentän kunnosta sekä pienten las-
ten kunnollisen yleisen leikkipaikan puutteesta.

Kunnan toiminta. Eräissä vastauksissa nostettiin esiin tyytymättömyys kunnan toimintaan
tuulivoimarakentamisen myötä esille tullessiin huoliin asukkaiden hyvinvointiin liittyen. Myös
huono tiedotus kyläkaavaan liittyen tuotiin esille.

Asukkaiden väheneminen. Väestön vanheneminen ja ikääntyminen koettiin kylän heikkou-
tena. Autotalot mainittiin myös erikseen heikkoutena.

Erimielisyyksien lisääntyminen ja yhteishengen huonontuminen. 17 vastauksessa nou-
see heikkoutena esille kyläläisten väliset erimielisyydet ja niiden tuoma huono ilmapiiri. Koet-
tiin, että asioista kiistellään pitäen tiukasti kiinni omista näkökulmista. Nähtiin, että hyvä henki
kylällä on hiipunut, kun epäsopeus hiertää ihmisten välejä. Suvaitsemattomuus, kateus ja turha
kiire jakavat ilmapiiriä. Joku koki kylän sisäänpäin lämpiäväksi ja eräs nosti esille joidenkin
asukkaiden passiivisuuden. Selkeästi vastauksissa tuotiin esille, että tuulivoimarakentaminen
ja kyläkaava ovat kiistojen ja mielipiteitä jakavien keskustelujen huonontavan ilmapiiriä ja ai-
heuttavan *hallaa arkipäivän kanssakäymiselle*.

3.3 Uhkat

*Mitkä ovat kylän uhkat tulevaisuudessa? Kysymys numero 7 katsoi kohti tulevaisuutta. Mistä
pitäisi olla huolissaan? Mihin tulisi varautua? Kaikkein eniten mainittiin kommentteja aihee-
seen autioituminen, poismuutto ja aktiivisuuden vähentyminen. Vastaukset mukailevat*

kysymyksen 6 vastauksia eli samat uhkat nähdään tulevaisuudessa, mitä ovat heikkouksia tällä hetkellä.

Teiden kunto. Tiestön huonontuminen koettiin muutamassa vastauksessa kylän uhaksi, koska kylän vetovoimaisuus vähenee.

Palvelut. Kylän lähipalvelujen väheneminen kerrottiin olevan uhka kylälle. Palvelujen puute ei saanut montaa mainintaa, mitä siitä oli mainittu kylän heikkouksia keräävässä kysymyksessä. Kyläkaava mainittiin uhkana yhdessä vastauksessa. Uhka voi olla myös esimerkiksi jonkin luontokohteen myyminen suurelle yhtiölle.

Maatalouden väheneminen ja loppuminen. Kylän uhkana on maatilojen ja maatalousyritysten väheneminen sekä maatalouselinkeinon loppuminen kannattamattomuuden vuoksi. Mikä on *EU:n ja direktiivien* vaikutus? Vähenevä maatalous vaikuttaa myös avoimeen maisemaan.

Tuulivoima. Tuulivoimarakentaminen kylän läheisyyteen koettiin viidessä vastauksessa uhkana. Huoli oli tuulivoiman vaikutuksesta maisemaan ja metsästykseseen, eikä siitä koettu olevan mitään hyötyä. Rakentamisen nähtiin vaikuttavan kielteisesti asumisolosuhteisiin. Mahdollinen kiinteistöjen arvonlasku koettiin uhkana.

Eräässä vastauksessa nähtiin tuulivoimaan liittyen myös erilainen uhka: *mikäli tuulipuistoa ei jostain syystä voida toteuttaa, merkittävä tulovirta niin yksityisille kuin kunnallekin jää puuttamaan.* Vastauksessa pohdittiin sen vaikutusta taloudelliseen mahdollisuuteen asua kylällä.

Kyläläisten aktiivisuuden katoaminen, yhteishengen häviäminen. Jyrkästi jakautuvat mielipiteet tuulivoimasta ja kyläkaavasta, *eripuraisuus* ja *ristiriidat* ovat myös kylän tulevaisuuden uhkia useamman vastauksen perusteella. Vastauksissa pohdittiin ristiriitojen pitkäaikaisia vaikutuksia toisten auttamisessa, yhteistyössä ja aktiivisuudessa. Passivoiko ja etäännyttääkö eripuraisuus? Onko tulevaisuudessa asukkaat osallistuvia vai keskitytäänkö ainoastaan omaan tekemiseen? Yhdessä vastauksessa oltiin huolissaan kyläläisten jakautumisesta 1990-luvulla ja sen kauaskantoisista seurauksista.

Asukkaiden väheneminen. Ylivoimaisesti suurimmaksi uhkaksi vastausten määrien perusteella nousi asukkaiden väheneminen poismuuton, alhaisen syntyvyyden ja väestön

ikäntymisen seurauksena. Nuoret lähtevät kylältä ja vanhemmat ihmiset jäävät. Uhkana on myös, että ulkomaalainen työvoima muuttaa pois. Kylä autioituu ja asuntoja jää tyhjilleen. Silloin uhkana on kylän kuoleminen, koska asukkaat tekevät kylästä kylän.

3.4 Mahdollisuudet

Kysymyksessä numero 5 kysyttiin kylän mahdollisuuksista tulevaisuudessa. Vastauksissa oli useita näkökulmia, mutta eniten mainittuja sanoja olivat: luonto, lapsiperheet, rauha ja yritystoiminta ja etätyöt. Yleisesti kommentoitiin, että kylällä on hyvät mahdollisuudet mutta myös tuli joitakin kommentteja, että mahdollisuuksia ei osata sanoa. Mahdollisuudet ovat hyvät, jos täällä edullisia asuntoja tänne muuttaville, esimerkiksi lapsiperheille.

Luonto ja rauha. Luonnonrauhan säilyminen, puhdas luonto ja perinnemaisena on Tavastkengän mahdollisuus. Rauhallinen ympäristö houkuttelee asukkaita. Ainutlaatuisen ympäristön ja luonnolle toivotaan annettavan sen arvon, joka sille kuuluu. Kommentissa nostettiin esille myös, että tuulivoimalaton ympäristö on mahdollisuus. Luontokohteiden ja -reittien kehittämisen sekä vesistön käyttö kanoottiretkeilyverkostossa ja jokikalastus nähtiin olevan mahdollisuus. Myös matkailu nähtiin mahdollisuutena.

Kylällä asuvat ja sinne muuttavat asukkaat. Kylällä asuvien ihmisten monenlaiset toimeentulomahdollisuudet sekä yhteishengen ja toisista huolehtimisen säilyminen nähtiin mahdollisuutena. Kylälle muuttavat uudet asukkaat nähtiin myös monessa vastauksessa mahdollisuutena. Eläkeläisten palaaminen, uusien lapsiperheiden muuttaminen ja ulkomaalaiset ovat tulevaisuudessa kylän voimavara.

Yritystoiminta, elinkeinot, etätyö. Yksi kylän mahdollisuus on kylällä oleva yritystoiminta ja sitä toivotaan kylälle lisää. Kun on työpaikkoja, pysyy kylä elossa. Maatalous nähdään mahdollisuutena, vaikkakin vastauksista nousi huoli karjatalouden ja lehmien vähenemisestä. Toimintaedellytykset ovat poikkeuksellisen hyvät, koska alueella on riittävästi peltoalaa. Kotimainen ruoka on mahdollisuus, samoin kiertotalous ja energiapuutuotanto. Kylän etätyömahdollisuudet nousivat esille myös vahvana mahdollisuutena. Pientarveviljelylle nähtiin myös tulevaisuudessa tarvetta. Tuulivoima ja sen hyödyntäminen koettiin muutamassa kommentissa mahdollisuudeksi kylällä. Vuokratulot, tuulivoimayritysten avustukset, ”tuulivoimarahaa” ja erilaiset hankerahoitukset nähtiin mahdollisuutena.

Rakentaminen. Edulliset asunnot, tonttitarjonta ja teiden hyvä kunto ovat mahdollisuuksia. Esille nostettiin, että mahdollisuus on siinä, ettei kyläkaavaa tulisi kylälle. Toisaalta joku näkee kyläkaavan nimenomaan olevan mahdollisuus, joka edesauttaa uusien rakennuspaikkojen löytymisessä. Pyhännän kunnan kasvu nähdään mahdollisuutena saada asukkaita Tavastkengälle. Koettiin, että kuntaan muuttava voi haluta asua kirkonkylän ulkopuolella, oikealla maaseudulla, kuitenkin lähellä kuntakeskusta ja työpaikkoja.

Me-henki ja kylän kehittäminen, yhteinen tekeminen. Muutama kommenttiin kiteytettiin paljon ja siksi ne on kirjoitettava suorina lainauksina.

- *Jos yhteinen tahto löytyy, niin kylää voidaan kehittää yhdessä.*
- *Kylässä on voimaa, jos se puhalttaa yhteen hiileen.*
- *Jos kylän yhtenäisyys säilyy, niin taivas on vain rajana.*

3.5 Millaisia palveluita kylälle kaivataan?

Kysymyksessä numero 8 kysyttiin, millaisia palveluita toivoisit kylälle? Vastauksissa korostui monipuolisesti erilaiset palvelut. Erityisesti arkea helpottavia palveluita, kuten siivous ja lastenhoitoapua tarjoavia yrityksiä ja toimijoita toivottiin kylälle. Matkailu- ja ravintolapalveluista nostettiin esille majoitus- ja pitopalvelut. Pitopalvelut nousivat esille useammassa vastauksessa. Koneiden ja laitteiden korjaus- ja vuokrauspalvelut korostuivat myös vastauksissa. Osa vastaajista kommentoi, että kylälle ei ole tarvetta uusille palveluille, koska Pyhännällä ja lähikunnissa on palveluita jo riittävästi. Vastaajien mielestä Pyhännällä olevat palvelut ovat riittävän lähellä Tavastkenkää.

3.6 Millaista toimintaa toivotaan kylälle?

Kysymyksessä numero 9 kysyttiin, millaista toimintaa toivoisit kylälle. Vastaukset voidaan jakaa teemoittain nuoret ja lapset, liikuntatoiminta, kulttuuri ja tapahtumat. Vastaajista neljä oli sitä mieltä, että mitään uutta toimintaa ei tarvita nykyisten rinnalle. Nuorille ja lapsille toivottiin erilaisia tapahtumia, leirejä ja kerhoja. Liikuntaan liittyvää toimintaa toivottiin, kuten liikuntakampanjoita, frisbeegolfrataa, suunnistusrataa ja erilaisia jumppia. Tärkeänä koetaan talvisien liikuntamahdollisuuksien, kuten hiihdon ja luistelun säilyminen Tavastkengällä.

Kulttuuriin liittyviä tapahtumia toivottiin selkeästi eniten. Teatteritoiminta ja erityisesti kesäteatteri nousivat useammassa vastauksessa esille. Kyläpäivät mainittiin vastauksissa muutama kerran. Yleisesti toivottiin kulttuuritapahtumia, jotka yhdistäisivät kyläläisiä enemmän. Teemaillat ja kaikenlaiset tapahtumat ovat vastaajien mielestä tervetulleita kylälle. Vastauksissa oli myös mainittu erilaiset yhteiset retket kyläläisten kanssa. Ehdotuksina olivat ostos- ja -kulttuuriretket.

3.7 Millaisia tapahtumia kylälle toivotaan?

Kysymyksessä numero 10 kysyttiin, millaisia tapahtumia toivoisit kylällä järjestettävän. Vastaukset voidaan jakaa teemoittain kulttuuri ja musiikki, kyläpäivät ja yhdessä tekeminen. Kyläpäivät olivat kahdeksassa vastauksessa toivottu tapahtuma. Tapahtumatoiveissa korostui myös teatteriesitykset, jotka nousivat myös esille edellisen kysymyksen vastauksissa. Kirpputorit mainittiin vastauksissa muutama kerran ja erityisesti toivottiin peräkonttikirppiksiä. Kirppiksiä toivottiin erilaisten tapahtumien ja kyläiltojen yhteyteen. Karaokelauluiltaa ja taidetapahtumia toivottiin myös.

Muutama vastaaja kommentoi, että ei ole tarvetta uusille tapahtumille tai vastaaja ei osannut kertoa millaisia tapahtumia voisi olla. Vastauksissa nousi yksi teema ylitse muiden: yhdessä tekeminen. Vastaajat toivoivat myös yhteisiä juhlia, kuten pikkujouluja. Yhteisöllisyyttä halutaan kylälle entistä enemmän. Kylän maahanmuuttajien saaminen mukaan toimintaan ja tapahtumiin koetaan myös tärkeänä.

3.8 Millaisia hankkeita kylälle tarvitaan?

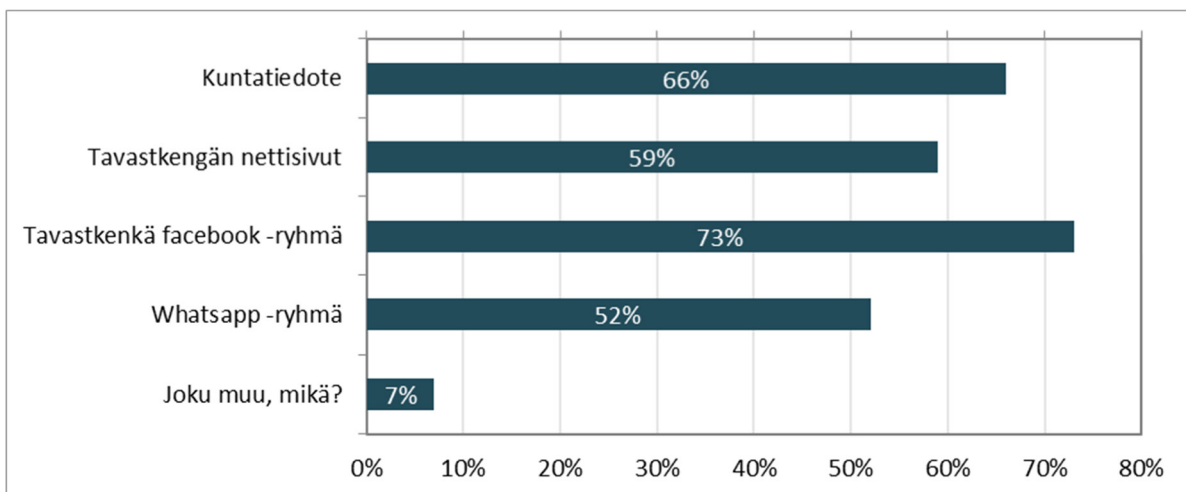
Kysymyksessä numero 11 selvitettiin, millaisia hankkeita vastaajien mielestä kylälle tarvitaan. Vastauksista suurin osa on maisema- ja luontoon liittyviä hankkeita. Vastauksissa nousi esille retkeilyyn liittyviä hankkeita, kuten nuotiopaikkojen ja retkeilymahdollisuuksien parantamista. Esimerkiksi ehdotettiin Sainijärven uimarannan kehittämistä, Kurkelanjärvelle rannan ja pitköspuiden rakentamista.

Teiden kunnossapito nousi myös vahvasti esille vastauksissa. Muutama vastaus liittyi kylällä olevien vanhojen talojen ja rakennusten kunnostamiseen. Kylän yleisilmettä halutaan parantaa kunnostamalla vanhoja rakennuksia. Siikajoen kunnostamisen jatkohankkeet mainittiin

vastauksissa muutaman kerran. Siikajoen kunnostamiseen on jo aloitettu hanke, joka on selvästi koettu tarpeelliseksi, koska hankkeelle toivotaan jatkoa. Lisäksi uuden kyläkirjan tekeminen oli mainittu vastauksissa. Vastaajat toivoivat myös frisbeegolf-rataa kylälle.

3.9 Kyläyhdistyksen ilmoituskanavat

Kysymyksessä numero 12 kysyttiin, mikä on paras ilmoituskanava, jossa tiedotetaan kyläyhdistyksen asioista. Kyläläiset toivovat, että kylän ajankohtaisista asioista tiedotetaan kaikkien kysymyksessä mainittujen kanavien kautta. Alla olevan kuva kertoo vastaajien toivovan tiedon kulkeutuvan mahdollisimman laajalla jakelulla useaa eri kanavaa pitkin. Joku muu, mikä -vaihtoehtoon vastasi 7 % vastaajista he toivoivat, että paikallislehti Siikajokilaakso olisi myös yksi kanava ilmoittaa kyläyhdistyksen asioista. Lisäksi Liikekeskuksen eteen toivottiin ilmoitustaulua, josta esimerkiksi mökkiläiset saisivat tiedon tapahtumista helposti. Instagram tiliä myös toivottiin. Esimerkkinä käytettiin Pyhännän kunnan Instagram tiliä, jossa myös tiedotetaan paljon ajankohtaisista asioista.

Kuva 3 Ilmoituskanavat

3.10 Vapaa sana

Kysymys numero 13 oli vapaa sana. Tässä on luetteloituna vastaukset, joissa ei ole henkilötietoja tai muuta tietoa, josta vastaajan voi tunnistaa. Vastauksissa huokuu kotiseurakkaus sekä huoli yhteisestä kylästä.

- *Tavastkenkä on mahtava paikka ❤️ ❤️*
- *Tavastkenkä on paras paikka!*
- *Tavastkenkä on ihana paikka asua. Voi kumpaa kylä saisi myös päättäjien silmissä sen arvon joka sille kuuluu.*
- *Turha touhottaminen ja venkulointi pois. Tartutaan tärkeisiin asioihin ja hoidetaan ne kuntoon.*
- *Haluaisin niin muuttaa takaisin ... Aina Tavastkengän rauha ja vapaa oleminen lähellä.*
- *Tavastkengällä useita siltoja, joihin voisi laittaa kukkaistutuksia. Luulisi löytyvän kylältä kukankastelijat, kun joka sillalle kyselisi oman hoitajan.*
- *Hyvä kun on tällainen kysely järjestetty*
- *Toivon, että toimintaa kehitetään lähidemokratian periaatteita noudattaen. Kaikki toimijat olisivat jatkossakin saman arvoisia ja kaikkien mielipiteet otetaan huomioon. Tämä tarkoittaa myös sitä, että ketään ei koroteta muiden ja arvostelun yläpuolelle.*
- *Pidetään kylä viihtyisän asumismuotona myös tulevaisuudessa*
- *Hyvä kylä asua ja yrittää, kun vaan lopetettas kyräily ja suhmurointi.*
- *Nyt kun kylätalo on kunnostettu ja maisemahoidotkin rullaavat, voisi kyläyhdistys toteuttaa projekteja ja tempauksia asumisviihtyisyyteen liittyen. Esim. Frisbeegolf-rata koulunkankaalle, laavuhankkeita sopiviin kohtiin, jäälyhytempaus kylätielle jouluna, säännölliset tapahtumat kylätalolla. Tapahtumiin kannattaisi kysellä edm. foorumeilla osallistujia/talkoolaisia, kun tapahtumasta tehdään ennakoilmoitus ja kenelle tapahtumasta kiinnostuneet voivat ilmoittautua. Ylipäättään tapahtumista pitäisi ilmoittaa hyvissä ajoin ennakoilmoitus ja varsinainen tapahtumailmoitus sitten lähempänä ajankohtaa. Hyviä tapahtumia kylällä on ollut monia mutta vielä voisi olla useammin ja siksi olisi hyvä saada talkooporukkaa aktivoitua.*
- *Kunnan päättäjät Tavastkengällä eivät ota huomioon ihmisten mielipiteitä. Vaan toimivat näkemättä pitemmälle tulevaisuuteen.*
- *Nyt ei jaksa... ;)*

- *Mielelläni tulisin kyläyhdistyksen toimintaan mukaan. ideoita kyllä riittää mutta tarvisi ympärille aktiivisia ihmisiä. Myös ukrainalaiset voisivat tulla johonkin näytelmäkerho tyyppiseen toimintaan.*
- *Kyläkaavasta luopuminen ensiarvoisen tärkeää.*
- *Tavastkengällä on oma historiansa, perinteitä on hyvä vaalia. Mukava kylä asukkai-
neen asua ja lähimmäisen apua saa hienosti tarvittaessa.*
- *Tapahtumista pitää ilmoittaa hyvissä ajoin niin porukka voi levittää sanaa etukäteen. Nuoret eivät ole tietoisia monistakaan tapahtumista, joten ig tili olisi ehkä nuorisolle hyvä tiedotusväline tai Facebook tilin mainostaminen.*

Kuva 4 Tavastkengän keskikylää ruska-aikaan syyskuussa 2017. Kuvannut Matti Leiviskä.

4 YHTENÄINEN JA YHTEISÖLLINEN TAVASTKENKÄ 2024-2028

Kyläsuunnitelman visioksi muodostui kyläiltojen ja kyläkyselyn perusteella **Yhtenäinen ja yhteisöllinen Tavastkenkä**. Lisäksi jokaiselle vuodelle on annettu teema, joiden mukaan tapahtumat ja hankeet on sijoitettu eri vuosille. Kyläyhdistyksen johtokunta voi tarvittaessa muokata suunnitelmaa, jos tilanne sitä vaatii. Suunnitelma on viisi vuotta, joten vuosien aikana voi tulla muutoksia eli suunnitelma on kyläyhdistyksen toimintaa ohjaava.

Kyläsuunnitelma on toteutettu ns. kalenterimuodossa ja se löytyy erillisestä pdf -tiedostosta.

Kyläyhdistyksellä on tavoitteena seuraavalle viidelle vuodelle, että kerran vuodessa järjestetään vähintään yksi tapahtuma nuorille ja yksi lapsille. Useat kyselyyn vastaajat toivoivat kirppistapahtumia. Suunnitelmaan ei ole laitettu valmiiksi kaikkia mahdollisia ajankohtia kirppiiksille, vaan niitä järjestetään tarvittaessa sopivina ajankohtina.

- Visio
  - *Yhtenäinen ja yhteisöllinen Tavastkenkä*

- Teemat vuosittain
  - 2024 - Yhteistyö
  - 2025 - Luonto
  - 2026 - Kulttuuri
  - 2027 - Historia
  - 2028 - Hyvinvointi

Kuva 5 Visio ja vuosittaiset teemat

Vuoden 2024 tapahtumia ja hankkeita – Yhteistyö

- Talkoopankin kerääminen / osaajapankki
- Instagram –tilin luominen
- Kyläpäivät
- Kylätalon katon uusiminen
- Leader-hanke: frisbeegolf-rata

Kuva 6

Vuosi 2024 - Yhteistyö

Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu
* Talkoopankki / osaajapankki * Uuden vuoden kahvit * 1. Kyläpäivien suunnittelupalaveri	Tietovisailta (pe- iltana)	* Runon lausuntaa ja haitarimusiikkia - tapahtuma 19.3.	* Frisbeegolf-radan suunnittelun aloittaminen ja rakentaminen (osallistutetaan nuoria myös)	* Vappukahvila * Kukkaistutukset Pyhännänjoen sillalle.	* Avoimet kylät ja Peräkonttikirppis
Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu
* Kyläpäivät * KV-leiri * Yökävely / yökahvila	* Ukrainan itsenäisyyspäivä/ kielikahvila. * Lasten ja nuorten disko Perttulina	Kuutamokävely	Lautapeli-ilta		

Kuva 7

Vuoden 2025 tapahtumia ja hankkeita – Luonto

- Leader-hanke: Kurkelanjärven ”kylänrannan” ja pitkospuiden rakentaminen.

Kuva 8

Vuosi 2025 – Luonto

Tammikuu *Uuden vuoden kahvit	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu *Tietovisa –ilta (Kysymykset luonto painotteisia)	Toukokuu *Vappukahvila	Kesäkuu *Avoimet kylät
Heinäkuu *Luontoretki	Elokuu	Syyskuu *Lautapeli-ilta	Lokakuu *Lasten lamppuska- rata pururadalla	Marraskuu	Joulukuu

Kuva 9

Vuoden 2026 tapahtumia ja hankkeita - Kulttuuri

- Oulu – Kulttuuripääkaupunki 2026
- Vierailu/retki Ouluun kulttuuriteemalla
- Mahdollinen yhteistyö kansalaisopiston kanssa. Näytelmäryhmä Tavastkengälle → esitys pikkujoulujen aikaan.
- Tervahaudan polttaminen ja tervatynnyrin kuljettaminen hevoskyydillä Ouluun. (Valmistelut pitäisi aloittaa jo talvella 2023-24.)

Kuva 10

Vuosi 2026 - Kulttuuri

Tammikuu *Uuden vuoden kahvila	Helmikuu	Maaliskuu *Biisikärpänen	Huhtikuu	Toukokuu *Vappukahvila	Kesäkuu *Avoimet kylät *Taidenäyttely
Heinäkuu Tervahaudan poltto?	Elokuu *Lasten ja nuorten disko	Syyskuu *Lautapeli-ilta *Teatteriharjoituksia	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu * Teatteriesitys * Tervatynnyrin kyyditys Ouluun?

Kuva 11

Vuoden 2027 tapahtumia ja hankkeita - Historia

- Leader-hanke: merkitty luonto- ja historiapolku

Kuva 12

Vuosi 2027 - Historia

Tammikuu *Uuden vuoden kahvit	Helmikuu	Maaliskuu *Pääsiäiskokko *Noitien kauheuskilpailu	Huhtikuu *Tietovisailta (kysymykset historiapainotteisia)	Toukokuu *Lasten pihapeli-ilta (perinnepelit)	Kesäkuu *Avoimet kylät
Heinäkuu *Karaokeilta ja kesätanssit	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu *Lautapeli-ilta *Kuutamokävely (kummitustaloteemalla, Halloween)	Marraskuu	Joulukuu

Kuva 13

Vuoden 2028 tapahtumia ja hankkeita - Hyvinvointi

- Pururadan –ja hiekkakentän kunnostus
- Kodan kunnostus
- Sainijärven uimarannan kehittäminen
- Kuntoportaat
- Kyläsuunnitelman tekeminen vuosille 2029-2033

Kuva 14

Vuosi 2028 - Hyvinvointi

Tammikuu *Uuden vuoden kahvit	Helmikuu	Maaliskuu *Tietovisailta (aiheena urheilu, liikunta ja ravinto)	Huhtikuu	Toukokuu *Vappukahvila	Kesäkuu *Avoimet kylät *Lasten pallottelupäivä
Heinäkuu *Iltakahvit kodalla	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu *Lautapeli-ilta	Marraskuu	Joulukuu

Kuva 15

5 LOPPUSANAT

Kyläsuunnitelman kokoaminen ja kirjoittaminen on varsin mielenkiintoinen projekti. Aloittamisesta oli aluksi vaikeaa päästä kiinni, mutta Anitan vierailu helmikuussa 2023 tuuppasi projektin vauhtiin. Kyläilloissa pääsivät ääneen sellaiset osallistujat, jotka eivät välttämättä kyläkyselyyn vastaisi. Keskustelut näissä illoissa olivat innostavia. Ilahduimme, kun kyselyyn saatiin reilusti vastauksia ja niistä huomasimme, että vastauksiin oli panostettu. Vastauksien läpikäyminen ja kirjoittaminen vei muutaman kuukauden ja 1.10. päästiin esittelemään tapahtuma ja hanke-ehdotuksia johtokunnalle. Sunnuntaina 8.10. johtokunnan kesken pidettiin työpaja, jossa ehdotukset sijoitettiin vuosille 2024–2028. Siinä vaiheessa suunnitelma oli viimeistelyä vaille valmiina ja saimme sen kirjoitettua pysyen hyvin asettamassamme aikataulussa.

Kiitos kaikille kyselyyn vastanneille ja kyläilloissa mukana olleille. Palautteenne on ollut erittäin tärkeää kylän kehityksen kannalta ja helpottanut suunnitelman tekemistä.

Valtakunnan Virallinen Kylähullu XVI Anita Sievänen vierailulle Tavastkengän kylätalolla marraskuussa 2021. Kuvannut Matti Leiviskä.